

11. Vad är de kanoniska och de apokryfiska evangelierna? Hur många är de?

• De kanoniska evangelierna är de, som Kyrkan har erkänt som gudomligt inspirerade, och vilka troget återger den apostoliska traditionen. Det finns fyra, och bara fyra: Matteus, Markus, Lukas och Johannes.

► I slutet av 1:a århundradet finner vi detta klart uttalat av Irenaeus av Lyon ("Mot heresierna" 3, 11, 8-9) Kyrkan har alltid försvarat detta, slutligen föreslagit det som en trosdogm, när man definierade den Heliga Skrifts kanon vid konciliet i Trident. (1545-1563).

► Sammanställandet av dessa evangelier har sina rötter i det som apostlarna såg och hörde i Jesu sällskap, och när han visade sig för dem efter sin uppståndelse.

För att uppfylla Herrens befallning, började apostlarna genast att förkunna det glada budskapet (eller evangeliet) om honom och frälsningen han kom med till mänskligheten. Små kristna församlingar började dyka upp i Palestina och på andra platser. (Antiokia, städer i Mindre Asien, Rom, etc.).

I dessa församlingar tog traditionen formen av redogörelser eller undervisning om Jesus, alltid under ledning av apostlarna, som hade varit vittnen till dem. Som ett tredje steg blev dessa traditioner nedskrivna och sammanställdes till ett slags biografi om Jesus och blev upphov till evangelierna, som var avsedda att användas av församlingarna.

► Det första evangeliet anses vara Markus, eller kanske en hebreisk eller arameisk version av Matteus, något kortare än det som vi har för närvarande. De andra tre kom att ha liknande framställningssätt. I sitt nedtecknande valde varje evangelist ut några saker av allt som fanns att tillgå, sammanställde andra och anpassade allt för att bli till nytta för sina omedelbara läsare.

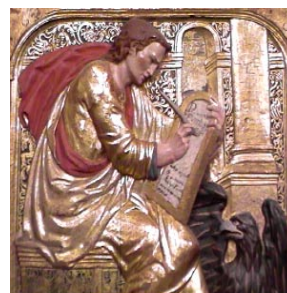
De kanoniska evangelierna är de, som Kyrkan har erkänt som gudomligt inspirerade, och vilka troget återger den apostoliska traditionen. Det finns fyra, och bara fyra: Matteus, Markus, Lukas och Johannes.

Att de fyra betraktades som apostoliska beror på det faktum, att de togs emot och handskades med som skrivna av apostlarna själva eller deras omedelbara lärjungar – Markus var lärjunge till Petrus och Lukas till Paulus.

• De apokryfiska evangelierna är de, som Kyrkan inte accepterar som en del av den genuina apostoliska traditionen, även om de själva hävdar, att de skrivits av en av apostlarna.

"Apokryfisk" betyder ursprungligen "hemlig", i den meningen, att de är skrivna för en speciell grupp initierade, som spred dem bland sina egna. Senare kom det att betyda "falsk" och även "kättersk".

► De började cirkulera rätt tidigt – de är redan omnämnda under den senare delen av 100-talet. De hade inte den apostoliska garantin som de fyra erkända evangelierna, och dessutom innehåller många av dem idéer som går stick i stäv med den apostoliska traditionen.

► "Apokryfisk" betyder ursprungligen "hemlig", i den meningen, att de är skrivna för en speciell grupp initierade, som spred dem bland sina egna. Senare kom det att betyda "falsk" och även "kättersk".

► Under tidens gång växte antalet apokryfiska skrifter, huvudsakligen för att fylla ut med detaljer om Jesu liv, vilka inte fanns i de kanoniska evangelierna (t.ex. de apokryfiska evangelierna om Jesu barndom), och även för att under en apostels namn sprida sin lära, som står i motsättning till den vedertagna kyrkliga traditionen (t. ex Tomas evangelium)

► Baserat på hopsamlad information av Kyrkofäderna vad gäller själva de apokryfer, som finns kvar, eller hänvisningar till manuskript, är antalet kända apokryfiska evangelier fler än femtio. Origenes av Alexandria († 245) skrev: "Kyrkan har fyra evangelier, heretikerna många."